

T.C.
ANKARA
3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : [REDACTED]
[REDACTED] : 20 [REDACTED]

DAVACI : [REDACTED] Adına Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası

VEKİLİ : Av. Sevgi Karaduman -UETS[16335-33682-50610]

DAVALI : [REDACTED]
[REDACTED]

DAVANIN ÖZETİ : Davalı idare bünyesinde görev yapmakta olan davacı tarafından, davalı idare ile Belediye ve Özel İdare Çalışanları Birliği Sendikası (BEM-BİR-SEN) arasında 01.01.2020-31.12.2020 tarihleri arasında geçerli olmak üzere imzalanan sosyal denge tazminatı sözleşmesi uyarınca aldığı sosyal denge tazminatının kasım 2020 döneminde eksik ödenmesi üzerine kesintinin iadesi ve gelecek aylarda da kesinti yapılmaması istemiyle yaptığı 16.11.2020 tarih ve E.554691 evrak kayıt sayılı başvurunun, sosyal denge tazminatı sözleşmesi 7. maddesinin (b) bendi uyarınca reddine ilişkin 17.11.2020 tarih ve 555715 sayılı işlem ile işlemin dayanağı olan sosyal denge tazminatı sözleşmesinin 7. maddesinin b bendinin; aynı fiilden dolayı ikinci kez cezalandırıldığı, kanunda öngörülmeyen bir kısıtlamanın sözleşme ile getirilemeyeceği ve hukuka aykırı oldukları ileri sürülerek iptalleri ile işlem nedeni ile yoksun kaldığı parasal haklarının faiziyle iadesine karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davalı idare tarafından, usule ilişkin olarak yargı yolu, görev, zamanaşımı, yetki, derdestlik, husumet itirazlarının olduğu, esasa ilişkin olarak sosyal denge tazminatının belediyelerce memurlara yapılabilen ihtiyari bir ödeme olduğu, performans arttırmaya yönelik motivasyon aracı olduğu, sözleşmeyi tarafların özgür iradeleri ile imzaladıkları ve sözleşmenin 7. maddesinin (b) bendi uyarınca 657 sayılı kanun doğrultusunda uyarma cezası alanlara sosyal denge tazminatında belirtilen maddi hakların müteakip aybaşından itibaren 6 ay % 20 eksik olarak ödeneceği belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 3. İdare Mahkemesi'nce, dava dosyası incelendikten sonra işin gereği görüldü;

Davalı idarenin usule ilişkin itirazları yerinde görülmeyerek davanın esası hakkında incelemeye geçildi.

Dava, davacı tarafından, davalı idare ile Belediye ve Özel İdare Çalışanları Birliği Sendikası (BEM-BİR-SEN) arasında 01.01.2020-31.12.2020 tarihleri arasında geçerli olmak üzere imzalanan sosyal denge sözleşmesi uyarınca aldığı sosyal denge tazminatının kasım 2020 döneminde eksik ödenmesi üzerine kesintinin iadesi ve gelecek aylarda da kesinti yapılmaması için yaptığı 16.11.2020 tarih ve E.554691 evrak kayıt sayılı başvurunun reddine ilişkin 17.11.2020 tarih ve 555715 sayılı işlem ile işlemin dayanağı olan sosyal denge tazminatı sözleşmesinin 7. maddesinin b bendinin iptalleri ve işlem nedeni ile yoksun kalman parasal hakların iadesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

T.C.
ANKARA
3. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2020/2174

KARAR NO : 2021/843

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun " Toplu Sözleşme Kapsamı" başlıklı 28. maddesinde, " Toplu sözleşme; kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarını düzenleyen mevcut mevzuat hükümleri dikkate alınarak kamu görevlilerine uygulanacak katsayı ve göstergeler, aylık ve ücretler, her türlü zam ve tazminatlar, ek ödeme, toplu sözleşme ikramiyesi, fazla çalışma ücreti, harcırah, ikramiye, doğum, ölüm ve aile yardımı ödenekleri, cenaze giderleri, yiyecek ve giyecek yardımları ve diğer mali ve sosyal hakları kapsar. Toplu sözleşme ikramiyesi hariç olmak üzere toplu sözleşme hükümlerinin uygulanmasında sendika üyesi olan ve sendika üyesi olmayan kamu görevlileri arasında ayırım yapılamaz ..." hükmüne, "Mahalli idarelerde Sözleşme imzalanması" başlıklı 32. maddesinde, "27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 15 inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince, il özel idaresinde valinin teklifi üzerine il genel meclisince karar verilmesi halinde, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkan veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı, il özel idaresinde vali arasında toplu sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabilir. Bu sözleşme bu Kanunun uygulanması bakımından toplu sözleşme sayılmaz ve bu kapsamda Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurulamaz. Yapılacak sözleşme, toplu sözleşme dönemi ile sınırlı olarak uygulanır ve sözleşme süresi hiçbir şekilde izleyen mahalli idareler genel seçimi tarihini geçemez. Mahalli idareler genel seçim tarihini izleyen üç ay içerisinde de toplu sözleşme dönemiyle sınırlı olmak üzere sözleşme yapılabilir. Bu sözleşmeye dayanılarak yapılan ödemeler kazanılmış hak sayılmaz. İlgili mahalli idarenin; vadesi geçmiş vergi, sosyal güvenlik primi ile Hazine Müsteşarlığına olan borç toplamının gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin yüzde onunu aşması, ödeme süresi geçtiği halde ödenmemiş aylık ve ücret borcu bulunması veya gerçekleşen en son yıla ilişkin toplam personel giderinin, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin belediyelerde yüzde otuzunu, il özel idaresinde yüzde yirmibeşini aşması hallerinde bu madde kapsamında sözleşme yapılamaz. Sözleşmenin yapılmasından sonra bu koşulların oluşması durumunda mevcut sözleşme kendiliğinden hükümsüz kalır." hükmüne, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 15. maddesinde "Belediyeler ve başkanlı kurulları ile il özel idarelerinin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine sosyal denge tazminatı ödenebilir. Sosyal denge tazminatının ödenebilecek aylık tutarı, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununa göre yapılan toplu sözleşme ile belirlenen tavan tutarı geçmemek üzere ilgili belediye ve il özel idaresi ile ilgili belediye ve il özel idaresinde en çok üyeye sahip kamu görevlileri sendikası arasında anılan Kanunda öngörülen hükümler çerçevesinde yapılabilecek sözleşmeyle belirlenir." hükmüne, Davalı Mamak Belediye Başkanlığı ile Belediye ve Özel İdare Çalışanları Birlikli Sendikası (BEM-BİR-SEN) arasında 01.01.2020-31.12.2020 tarihleri arasında geçerli olmak üzere imzalanan sosyal denge tazminatı sözleşmesinin "sosyal denge tazminatına engel haller" başlıklı 7. maddesinin (b) bendinde, "657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun ilgili maddesine göre uyarı cezası halinde sosyal denge tazminatında belirtilen maddi haklar, müteakip aybaşından itibaren 6 (altı) ay % 20 eksik olarak ödenir." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, davalı idare ile Belediye ve Özel İdare Çalışanları Birlikli Sendikası (BEM-BİR-SEN) arasında 01.01.2020-31.12.2020 tarihleri arasında geçerli olmak üzere imzalanan sosyal denge sözleşmesi uyarınca davacının aldığı sosyal denge tazminatının kasım 2020 döneminde eksik ödenmesi üzerine kesintinin iadesi ve gelecek

T.C.
ANKARA
3. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2

KARAR NO : 2

aylarda da kesinti yapılmaması için yaptığı 16.11.2020 tarih ve E.554691 evrak kayıt sayılı ba vurunun, sosyal denge tazminatı sözleşmesi 7. maddesinin (b) bendi uyarınca reddine ilişkin 17.11.2020 tarih ve 555715 sayılı i lem ile i lemin dayana ı olan sosyal denge tazminatı sözleşmesinin 7. maddesinin b bendinin iptalleri ve i lem nedeni ile yoksun kaldı ı parasal haklarının faiziyle iadesine karar verilmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldı ı anlaşılmaktadır.

Uyu mazlıkta, davacının sosyal denge tazminatının kasım 2020 döneminde eksik ödenmesi üzerine kesintinin iadesi ve gelecek aylarda da kesinti yapılmaması için yaptığı 16.11.2020 tarih ve E.554691 evrak kayıt sayılı ba vurunun, sosyal denge tazminatı sözleşmesi 7. maddesinin (b) bendi uyarınca reddine ilişkin 17.11.2020 tarih ve 555715 sayılı bireysel i lemin iptali istemi için ayrı, davalı idare ile Belediye ve Özel dare Çalışanları Birli i Sendikası (BEM-B R-SEN) arasında 01.01.2020-31.12.2020 tarihleri arasında geçerli olmak üzere imzalanan sosyal denge tazminatı sözleşmesinin 7. maddesinin b bendinin iptali istemi için ayrı ve i lem nedeni ile yoksun kalınan parasal hakların faiziyle iadesine karar verilmesi istemi için ayrı de erlendirme yapılması gerekmektedir.

"Sosyal denge tazminatı sözleşmesinin" sosyal denge tazminatına engel haller" ba lıklı 7. maddesinin (b) bendi'nin iptali istemi incelendi inde;

Kamu idareleri görev alanlarına ilişkin olarak yönetmelik, genelge, tebli gibi adlar altında düzenleyici i lemler tesis edebilmektedir. Bu düzenleyici i lemler arasında normlar hiyerarisi olarak adlandırılan bir ili ki bulunmaktadır. Bu ili kiye göre bir düzenleyici i lem daha altta bulunan bir düzenleyici i lem ile de i tirilemez veya kaldırılamaz, alt norm kendili inden üst norma aykırı hükümler içeremez, bir hakkın sınırlandırılmasında üst normda öngörülme yen sınırlandırmalar alt norm ile getirilemez.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri uyarınca, belediyeler ve ba lı kurulu lar ile özel idarelerin kadrolarında istihdam edilen kamu görevlilerine sosyal denge tazminatı ödenebilece i düzenlenmi ve ayrıca ödenme ve ödenmeme ko ulları da sayılmı tır. Dava konusu sözleşme hükmü ile sosyal denge tazminatı ödenmesine ilişkin mevzuatta yer verilmeyen bazı kısıtlamaların getirildi i görülmektedir.

Ayrıca disiplin cezasına konu eylemler için uygulanacak yaptırımlar 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda belirtilmi olup memurun i ledi i ve Kanun'da sayılan disiplin suçları nedeniyle yine Kanun'da öngörülen cezaların dı nda ba ka bir ceza ile cezalandırılması mümkün de ildir.

Bu ba lamda davalı idarede çalışan kamu görevlilerine sosyal denge tazminatı ödemesinin dayana ı olan mevzuatta yer verilmeyen bazı kısıtlamalar getiren dava konusu sözleşme hükümlerinde hukuka ayarlık bulunmamaktadır.

Davalı idarenin 17.11.2020 tarih ve 555715 sayılı dava konusu i leminin iptali istemi incelendi inde;

Dava konusu bireysel i lemin dayana ı olan ve "657 sayılı Devlet Memurları Kanun'unun ilgili maddesi uyarınca uyarma cezası halinde sosyal denge tazminatında belirtilen maddi haklar, müteakip ayba ndan itibaren 6 (altı) ay % 20 eksik olarak ödenir." hükmünü içeren sözleşmesinin 7. maddesinin (b) bendinin yukarıda belirtilen gerekçelerle hukuka aykırı oldu unun ortaya konulmu olmasında, davacının kesintinin iadesi için yaptığı 16.11.2020 tarih ve E.554691 evrak kayıt sayılı ba vurunun, reddine ilişkin 17.11.2020 tarih ve 555715 sayılı i lemde de hukuka ayarlık bulunmamaktadır.

Anayasanın 125. maddesi uyarınca, idareler hukuka aykırı i lemlerinden do an

T.C.
ANKARA
3. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2 [REDACTED]
KARAR NO : [REDACTED]

zararları tazmin etmekle yükümlüdür. Buna göre hukuka aykırılıkları yukarıda belirtilen i lemlere dayanarak davacının sosyal denge tazminatını kasım 2020 döneminden itibaren kesinti yaparak eksik ödeyen davalı idare tarafından, davacının ödenmeyen sosyal denge tazminatı kesintilerini her ay için ödenmesi gereken tarihten itibaren ayrı ayrı hesaplanarak yasal faizleriyle birlikte davacıya ödenmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu i lemlerin **iptaline**, yapılan kesintilerin dava tarihinden itibaren i letilecek yasal faiziyle birlikte davacıya **ödenmesine**, a a ıda dökümü yapılan 187,60-TL yargılama giderinin ve yürürlükteki Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 2.040,00-TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin karar kesinle tikten sonra mahkememizce resen iadesine, kararın tebli ini izleyen günden itibaren **30 gün** içerisinde **Ankara Bölge dare Mahkemesi'ne istinaf** yolu açık olmak üzere, 27/04/2021 tarihinde oybirli iyle karar verildi.

BA KAN VEK L
ERKAN ÖZDAL
195165

Üye
EZG ACAR
178425

Üye
MEHMET AY
251522

YARGILAMA G DERLER		:
Ba vurma Harcı :	54,40 TL	
Karar Harcı :	54,40 TL	
Vekalet Harcı :	7,80 TL	
Posta Gideri :	71,00 TL	
TOPLAM :	187,60 TL	